

ENISA BAJRAKTAREVIĆ

NEOLOGIZMY A NEOLOGIZÁCIA
V LINGVISTICKEJ REFLEXII

Ološtiak, M. ur., *Neologizmy a neologizácia v lingvistickej reflexii*, Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2023, 653 str.

Monografija *Neologizmy a neologizácia v lingvistickej reflexii* u sedamnaest poglavlja objedinila je radove više od dvadeset slavista: Lidije Arižankovske, Davida Blažeka, Zdenke Dobrika, Vesne Đorđević, Michaela Hrotekove, Pavle Kochove, Daniela Lančariča, Aljaksandra Lukašaneca, Nikolette Mertove, Patrika Mittera, Marine Nikolić, Božane Niševe, Martina Ološtiaka, Zdeňke Opavske, Svitlane Pahomove, Anje Pohončowe, Ermine Ramadanović, Amele Šehović, Barbare Štebih Golub, Daniela Vojteka, Marte Vojtekove i Bohdana Ulašina, koji su obrađivali različite teme iz oblasti neologije i neografije.

U “Uvodu” Martin Ološtiak ukazuje na uzroke koji su utjecali na formiranje zasebne lingvističke poddiscipline – *neologije*, koja je kroz više od pola stoljeća razvoja iskristalizirala velik broj različitih teorijskih koncepta i logičkih pristupa koji se često nadopunjuju ili, pak, proturiječe jedni drugima, što je, prema autoru, posve prirodno i očekujuće. Pa ipak, iako se u pojedinačnim lingvistikama u slavistici posvećivala pažnja neologizaciji teksta, Ološtiak ne smatra da je to bilo dovoljno, imajući u vidu važnost ovog fenomena u jeziku, u komunikaciji, u neprestanoj društvenoj interakciji. Upravo iz tog razloga pokrenuta je zasebna publikacija koja bi donijela detaljniji i složeniji pregled nastanka neologizama i njihova razvoja, kao i prikaz različitih tema iz neologije i neografije ne samo češkog, poljskog, ruskog, slovačkog i ukrajinskog jezika već i bjeloruskog, bosanskog,

bugarskog, hrvatskog, lužičkosrpskog, makedonskog, slovenskog i srpskog jezika.

Neologija se razumijeva kao leksikološka poddisciplina koja istražuje nova imena u širem smislu, a neografija kao neološka leksikografija koja se bavi izradom neoloških rječnika.

Prvo poglavlje “Slovenská neológia a neografia” Martina Ološtiaka daje detaljan pregled djela slovačke neologije. Ološtiak ističe kako je izostao sintetički monografski pristup u njenim okvirima, jednako kao i u oblasti leksikografije. Pa ipak 20. stoljeće i početak 21. stoljeća obilježili su stvaranje solidne istraživačke baze za istraživanje neološke leksike na različitim nivoima, gdje ubraja: djela šireg opsega (enciklopedije, gramatike, sveučilišni udžbenici), koja se u pojedinim dijelovima bave neologizmima; djela (derivacijska djela, najprije) koja spominju neologizme; studije koje sažimaju problematiku neologizama; radove koji su posebno posvećeni načinu stvaranja novih naziva; radove koji analiziraju tematske skupine, posebno neologizme ili komunikacijske sfere u kojima se koriste neologizmi; djela u kojima se problematika neologizama zahvaća kroz koncept i teorije leksičke motivacije.

Budući da su u području slovačke neografije objavljeni samo popisi novih imena u časopisu *Kultúra slova* i jedan rječnički vodič kroz slovački jezik 21. stoljeća, Ološtiak ovo ne smatra dostatnim, te ističe kako će pripremljeni ogledni svezak *Rječnika slovačkih neologizama* u sklopu aktuelnog projekta, koji uključuje ovo poglavlje i monografiju, djelomično popuniti prazan prostor na karti slovačke neologije i, prije svega, neografije. Ističe kako je neophodno, ukoliko se u slovacistici želi započeti ozbiljnije neološko istraživanje, poduzeti ne samo znanstveno-istraživačke već i infrastrukturne korake kojima bi se obezbijedili adekvatni uvjeti za istraživanje ovoga područja. Rezultat ovakvog projekta ogledao bi se u redovnom objavljivanju popisa neologizama na leksikografskom nivou – i u književnom i u elektronskom obliku (kao glavni dio veb-neološkog portala). Tim koji bi radio na samome projektu na najažurniji i najsavremeniji način nastojao bi zadovoljiti potrebe savremenog društva, pružajući dostupne i kvalitetne informacije svima. Smatra da bi uspostavljanje ovakve platforme omogućilo i

popularizaciju lingvistike uopće. Konačno, Ološtiak naglašava da rezultati neoloških istraživanja trebaju imati ambiciju njegovati komunikaciju na način da, koristeći rezultate istraživanja, budete obični ali posebno profesionalni korisnici jezika, svjesni funkcionalnosti i nefunkcionalnosti jezičkih sredstava, tj. njihove prikladnosti i neprikladnosti.

Drugo poglavlje “Česká neologie a neografie” djelo je troje autora – Patrika Mittera, Zdeňke Opavske i Pavle Kochove. U njemu se analizira razvoj i savremeno stanje češke neologije i neografije. Prvi dio studije posvećen je razvoju neoloških istraživanja u Češkoj od druge polovine 20. stoljeća do danas, a drugi dio studije usmjeren je na leksikografski prikaz nove leksičke građe; posebna pažnja posvećena je neografijskim rječnicima češkog jezika (*Nová slova v češtině 1* (1998), *Nová slova v češtině 2* (2004) / *New Words in Czech 1* (1998), *New Words in Czech 2* (2004)), njihovoj metodologiji i izradi njihove leksičke građe.

Autori ističu da se češka neografija kao samostalna leksikografska disciplina formirala početkom 90-ih godina 20. stoljeća. Radilo se paralelno i na neografskim istraživanjima jednojezične leksikografije i višejezične neografije.

U prvom razdoblju razvoja češke neografije (do 2004. godine) postavljene su njene teorije i metodološke osnove, te različiti aspekti neografske deskripcije. Osnovni cilj istraživanja bio je izrada i obrada neoloških rječnika, sistemsko prikupljanje češke neološke građe a stvara se i koncept rječnika neologizama kao posebnog objasnidbenog rječnika. Vrhunac ovog razdoblja predstavlja objavljivanje prve češke monografije o neologizmima u savremenom književnom češkom jeziku.

U drugome razdoblju (od 2005. godine) dolazi do odstupanja od izrade specijalnih neoloških rječnika – u fokusu je stvaranje i objavljivanje objasnidbenih rječnika raznih vrsta; posebno mjesto pripada akademskom rječniku savremenog češkog jezika *Akademický slovník současné češtiny*.

Razvijajući teorijsko-metodološka i materijalna ispitivanja vlastitog jezika češka neologija postepeno se integrirala u tok potpuno razvijenih evropskih neologija.

Marta Vojteková autorica je trećeg poglavlja “Poľská neológia a neografia”. Ovo poglavlje donosi najopsežniji pregled radova iz područja poljske neologije i neografije. Autorica se prvenstveno usredsređuje na monografije i studije koje se bave neologizmima u poljskom jeziku, ali i na pojedinačne naučne studije čiji je fokus na neologizmima u međujezičnom kontekstu. Sve opisane monografije nastale su u drugoj polovini 20. stoljeća te početkom 21. stoljeća. Monografije koje su predmet analize poredane su hronološkim redom. Riječ je o publikacijama iz leksikologije, tvorbe riječi i frazeologije. Posebnu pažnju Vojteková je posvetila rječnicima neologizama. U drugome dijelu studije neološka pitanja selektivno opisuje i dijeli ih u nekoliko tematskih područja kako bi adekvatno ocrtala temeljne pravce istraživanja neologizama. U okviru neografskih radova izdvaja specijalizirane neološke rječnike i popise novih imena raznih vrsta te opće objasnidbene rječnike. Primjećuje raspravu među autorima o statusu neologizma i njihovoj obradi u leksikološkim i leksikografskim studijama i smatra je prirodnom kao i pokazateljem da je ova tema još uvijek aktuelna i značajna za jezikoslovce.

Četvrto poglavlje “Neologizmy jako předmjet sorabistických sledzenjow” djelo je Anje Pohončowe. Autorica nudi pregledan opis radova iz neologije i neografije u lužičkosrpskom jeziku. Prvi eseji koji dokumentiraju neologizme u modernim lužičkosrpskim tekstovima datiraju iz 1950-ih a broj akademskih radova koji se bave neologizmima iz različitih razdoblja značajno se povećao do kraja 20. stoljeća. Neologizmi koji su predmetom naučnog istraživanja obrađuju se u vezi s opisom razvoja donjoluzičkih i gornjoluzičkih rječnika, a pišu se i zasebni radovi koji se bave proširenjem vokabulara ili upotrebe određenih tvorbenih sredstava i postupaka. Pohončowa spominje najvažnija djela, najčešće, gornjoluzičkog jezika. Kazuje kako se rijetko pojavljuje teorijski diskurs o tome koje leksičke jedinice lužičkosrpskog treba smatrati neologizmima, dok se status riječi kao neologizma neizravno saznaje iz pojedinih eseja. Prema autorima, neologizmima se shvaćaju nove jednorječnice i/ili višerječni leksemi, posuđenice i neosemantizmi, koji se pojavljuju u lužičkosrpskom pisanju prvi put u određenom razdoblju a prihvaćeni su u jezičkoj zajednici kao norma.

Detaljna teorijsko-metodološka rasprava o pojmu *neologizma* i kriterija koje bi trebalo primijeniti na njihovo određenje može se pronaći tek u novije vrijeme (Bartels i dr.). S obzirom na to, kako ističe Pohončowa, teško je govoriti o formiranju zasebnih poddisciplina – neologije i neografije; poseban rječnik neologizama ne postoji. Smatrala je potrebnim ispitati odabrane rječnike i vidjeti na koji su način neologizmi obrađeni. Na gornjolužičkom su pisani i brojni članici o jezičkoj kulturi koji su imali cilj ukazati na neispravnost neologizma te dati prijedloge za druga rješenja. Autori su, najčešće, učitelji, pisci, urednici, s jedne strane, i lingvisti, s druge, koji daju stručne savjete. Izostat će detaljna analiza recentnih neologizama kao i leksikografska obrada i za gornji i za donji lužičkosrpski jezik.

O razvoju ruske neologije i neografije saznajemo iz petog poglavlja “Ruská neológia a neografia”. Autorica Nikoleta Mertová usredsredila se na prezentiranje dviju temeljnih faza nastanka neologije i neografije ruskog jezika: prva se u akademskom diskursu definira kao protoneološka i protoneografska a druga kao pozornica vlastitog neološkog i neografskog djelovanja. Autorica opisuje, definira i analizira relevantna i dominantna ruska leksikografska djela u akademskom prostoru, koja su od početka 18. stoljeća pa sve do prve polovine 20. stoljeća, sistemski i nesistemski, usmjerena na obradu neološki imenovanih jedinica (jednorječnih, višerječnih i neosemantičkih). Naglašava da leksikografska djela iz 18. stoljeća ne predstavljaju posebne rječnike neologizama, ali da sadrže i fiksiraju neologizam u svojoj rječničkoj bazi. To su, uglavnom, prijevodni i objasnidbeni rječnici koje odlikuju dvije tendencije u stepenu prihvatanju neologizama – strog jezički purizam i jezička tolerancija. Primjer postepenog prihvatanja leksičkog obogaćivanja, čak i iz inojezičkih izvora, jeste *Slovník Akademie ruskej* (1789–1794). U 19. stoljeću postepeno se javljaju kritička preispitivanja tendencija jezičkog purizma pa čak i prihvatanje neoloških naziva u leksikografskim radovima (npr. u *Vreckovom slovníku cudzích slov*, 1846) sve do 70-ih godina 20. stoljeća, kada se i formiraju začeci buduće neovisne neologije. Razdoblje od druge polovine 20. stoljeća pripada drugoj etapi razvoja ruske neologije i neografije i vlastite neološke i neografske djelatnosti. Mertová opisuje najvažnija neološka i

neografska djela iz ovog perioda – najprije onih leksikografskih djela iz ruske akademske sfere koja ukazuju na njene prve početke i dugotrajne rasprave u odnosu na status novih naziva u jeziku; potom analizira ideje o potrebi sistematizacije leksike i položaja neologizama u sistemu leksikona te pojavu zasebnih disciplina – neografije i neologije u drugoj polovini 20. stoljeća, kada se, kao i početkom 21. stoljeća, uz rječnike, javljaju i različiti teorijski koncepti.

“Беларуская неалогія і неаграфія на сучасным этапе” naziv je šestog poglavlja monografije *Neologizmy a neologizácia v lingvistickej reflexii*. Autor Aljaksandr Lukašanec u ovom poglavlju govori o procesima neologizacije vokabulara bjeloruskog jezika u 20. stoljeću i početkom 21. stoljeća, njihovom naučnom proučavanju i leksikografskom utemeljenju. I ovdje se početkom 20. stoljeća javlja jezički purizam, i to prije svega u smjeru bjelorusizacije rječnika jezikā u bliskom jezičkom okruženju; ova pojava bila je vidljiva i u aktivnoj tvorbi riječi. Proces neologizacije bjeloruskog vokabulara ovog perioda proučavan je u brojnim naučnim radovima, uključujući monografije. Krajem 80-ih godina 20. stoljeća, pod utjecajem izvanjezičkih razloga, došlo je do oštre promjene u jezičkim smjernicama i početka obnove vokabulara bjeloruskog jezika. Kako saznajemo iz autorova istraživanja neoloških procesa, razvoj vokabulara bjeoruskog jezika krajem 20. i početkom 21. stoljeća odvijao se dvojako – s tendencijom internacionalizacije (aktivno posuđivanje riječi iz stranih jezika i njihovo uključivanje u tvorbu novih riječi) i – s tendencijom prema nacionalizaciji (vlastita tvorba riječi, ažuriranje zastarjelih oblika u savremenom govoru, razvoj novih značenja već poznatih riječi, uklanjanje mentalnog etiketiranja riječi i fraza). Procesi neologizacije koji se trenutno odvijaju u bjeloruskom jeziku pružaju nominativnu dostatnost i podržavaju nacionalni identitet bjeloruskog jezika u sadašnjoj fazi njegova razvoja i funkcioniranja.

Sedmo poglavlje “Нелогія і неаграфія в українському мовознавстві” posvećeno je proučavanju neologizama i njihovom leksikografskom opisu u ukrajinskom jeziku. Svitlana Pahomova navodi da su temelji neografije postavljeni još u prošlom stoljeću, zahvaljujući lingvistici

istaknutih ukrajinskih pisaca i naučnika. Neologija i neografija počele su se razvijati krajem 20. stoljeća kao vrsta odgovora na masovno popunjavanje savremenog ukrajinskog jezika novim tvorenicama i posuđenicama u procesu demokratizacije savremenog ukrajinskog službenog jezika. Autorica daje pregled razvoja neologije i neografije, kao i ocjenu istraživanja neologizama i savremenih neoloških termina te klasifikaciju neografskih djela. Neologizmi su predstavljeni u rječnicima i posebnim priručnicima a principi njihova leksikografskog opisa jasno su opisani. Ukrajinska neologija i neografija oblikovale su posebnu granu lingvistike svojom poviješću i vlastitim naučnim aparatom. Tome svjedoči i pojava velikog broja naučnih studija o neologiji, koje su važna osnova za nastanak neografskih djela i unapređenje njihove leksikografske obrade.

“Současná slovinská neologie a neografie” naslov je osmog poglavlja autora Davida Blažeka, u kome se opisuju slovenski normativni priručnici. Prvi neografski rad u slovenskom jeziku širih razmjera je *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika* iz 2009. godine. Informatizacija jezičke građe i razvoj korpusnih alata utjecali su na promjenu u leksikografskoj praksi slovenskoga jezika u posljednja dva desetljeća. Prijelaz neografskih djela iz štampanog u elektronski oblik omogućio je prijenos ažurnih jezičkih informacija korisnicima s vremenskom odgodom, a priručnici u veb-okruženju neprestano omogućavaju kontinuirano ažuriranje rječničkih odrednica. Ovakav pristup uveliko odgovara tzv. rastućim rječnicima, ističe Blažek.

Barbara Štebih Golub i Ermina Ramadanović u devetom poglavlju “Neologija i neografija u hrvatskom jeziku” osvijetlile su razvojni put spomenutih disciplina u hrvatskome jeziku od 90-ih godina 20. stoljeća do danas. Autorice su dale dijahronijski pregled razvoja neologije i neografije te potpun prikaz ove problematike iz sinhronijske perspektive. U svojoj analizi najprije su definirale osnovne pojmove te pregled terminologije. Specifičnostima hrvatske neologije i neografije, kao što je, npr., puristička orijentacija jezika, koji su iznjedrile specifične historijske i društvene okolnosti, posvećena je posebna pažnja. U fokusu njihova istraživanja su monografije o neologizmima te prilozi drugih vrsta (članci, eseji i sl.) koji se bave

temama koje su u vezi s neologijom. U dijelu o neografiji Štebih Golub – Ramadanović prikazuju rječnike neologizama, specijalizirane baze podataka i mrežne resurse te posebno razmatraju status neologizama u hrvatskim općim rječnicima.

Amela Šehović, autorica desetog poglavlja “Neologija i neografija u lingvističkoj bosnistici”, donosi pregled produkcije neologizama u bosanskom jeziku. Naglašava da opseg isključivo neoloških istraživanja nije širok pa se analizom obuhvaćaju sve one publikacije koje govore o neologizmima. Autorica se posebno osvrće na nove pojave u bosanskom jeziku koje po svojoj prirodi i nisu nužno neološke. Publikacije koje predstavlja su rječnici, monografije i naučni radovi koji su objavljeni u posljednjih dvadeset godina (2002–2022). Brojnost naučnih radova koji se bave neologizmima, okazionalizmima, kalkovima, posuđenicama i skraćenicama ukazuje na vidan napredak u razvoju neologije bosanskog jezika. Iako rječnik neologizama do sada nije objavljen, nedavno su izašla dva rječnika: onaj koji analizira nove riječi u bosanskom jeziku, porijeklom iz engleskog, i drugi, općenitiji, koji razmatra učestalost neologizama kao obilježja leksikografske prakse. Šehović donosi metodologiju prikupljanja leksema i njihova prezentiranja za svaki rječnik. Monografije prikazuje hronološkim slijedom, dok su radovi raspoređeni u odnosu na teme koje obrađuju.

Autorica naglašava da je u narednom periodu neophodno raditi na razvoju neografije bosanskog jezika, i to kroz značajnije uvođenje neologizama u općejezičke deskriptivne rječnike, intenzivniji rad na rječnicima posuđenica (posebno iz engleskog jezika) te kroz izradu rječnika neologizama u bosanskom jeziku na korpusu iz svih funkcionalnih stilova.

U jedanaestom poglavlju “Neologija i neografija u srbistici” Vesna Đorđević i Marina Nikolić pružaju iscrpan pregled radova koji se bave neologijom i neografijom u srpskom jeziku, omogućavajući čitaocu da prati razvoj neologije i neološke leksikografije u srpskom jeziku. Prvi dio posvećen je radovima koji iz preskriptivnog ugla posmatraju leksiku. U drugome dijelu autorice predstavljaju monografije i radove koji su objavljeni u časopisima i zbornicima koji se bave problematikom novih riječi; naučne članke

grupašu prema temama koje obrađuju. Treći dio pripada srpskoj neografiji i prikazivanju neoloških rječnika. U završnome dijelu autorice donose bibliografiju korištene terminologije.

Đorđević – Nikolić primjećuju da neologija kao polje istraživanja uzima sve više maha u 21. stoljeću kao i da se neološke pojave ponajviše posmatraju u vezi s tvorbom riječi i normativistikom. Mali je broj radova posvećen novim riječima u nastavi srpskog jezika, kao i doktorskih disertacija i magistarskih radova s neološkom temom. Priručnici koji obrađuju nove riječi u srpskom jeziku najčešće su namijenjeni široj javnosti, napisani jednostavno, duhovito i zanimljivo.

“Неологија и неографија во македонскот јазик” Lidije Arizankovske tema je dvanaestog poglavlja. Autorica ističe da se u 21. stoljeću kao globalni fenomen javlja intenzivirano prodiranje i nadiranje nove leksike, te da su kao posljedica ovih pojava nastale i nove discipline poput neologije i neografije. Arizankovska navodi da su se neološki i neografski naučni radovi u makedonskom jeziku počeli objavljivati od druge polovine 20. stoljeća u okvirima leksikologije i leksikografije. Pod utjecajem drugih, posebno neslavenskih škola, u 21. stoljeću počeli su se pojavljivati naučni radovi u kojima se spominje neologija kao nauka, i to najčešće u odnosu na prevodilaštvo, u kontekstu obrazovanja novih riječi u novim terminima, tj. u tzv. terminološkoj neologiji i neonimiji.

U trinaestom poglavlju “Bulharská neologie a neografie” Božana Niševa prikazuje razvoj neologije i neografije u bugarskoj lingvistici od sredine 20. stoljeća do danas. Poput ostalih autora monografije koju predstavljamo, i ova autorica iscrpno opisuje monografije, tematske zbornike, studije i članke u kojima se prikazuju inovativni procesi i stremljenja u leksici i tvorbi riječi, kao i udžbenike bugarske leksikologije i leksikografije. U posebnom dijelu Niševa govori o rječnicima novih riječi i o publikacijama o teorijskim i metodološkim aspektima neografskog opisa najnovijeg sloja u bugarskom vokabularu. Najburnije razvojno razdoblje neologije i neografije u bugarskom jeziku došlo je s izradom prvih akademskih specijaliziranih rječnika neologizama početkom 21. stoljeća. Također, internacionalizacija

kao rezultat opće globalizacije u svijetu dovela je do inovacijskih procesa na nivou leksičke i tvorbene riječi ponajprije ulaskom brojnih anglicizama u svakodnevnu komunikaciju. Angloamerikanizacija povezana je, prema autorici, i s prijelazom u informacijsko društvo, a leksička sredstva tipična za komunikacijsku sferu predmet su niza sinhronijskih istraživanja. Najvažniji utjecaj na savremenu neologiju i neografiju ima izgradnja elektronskih i/ili korpusnih baza podataka novih riječi i značenja.

Ključnu ulogu za definitivno definiranje neologije kao moderne lingvističke grane imao je rad “Динамика и иновационни процеси в българската лексика в края на XX и началото на XXI век” (Благоева & Колковска, 2013); neografija se kao samostalna disciplina u bugarskoj lingvistici počela osamostaljavati 90-ih godina 20. stoljeća.

Daniel Lančarič i Michaela Hroteková autori su četrnaestog poglavlja “Neológia a neografia v angličtine”, u kome se daje sažet pregled engleske neologije i neografije. Autori najprije definiraju osnovne pojmove a potom govore o prvim rječnicima i razvoju engleske leksikografije. U nastavku rada Lančarič – Hroteková bave se neološkim djelima, od kojih su pojedina doprinijela etabliranju neologije kao naučne discipline. Autori naglašavaju razlike između neologije i neološke leksikografije te predstavljaju najvažnije neološke rječnike kao i druga djela koja se tiču neološke leksikografije i tvorbe novih riječi. U radu se razmatraju i prakse posuđivanja riječi iz stranih jezika te tvorba neologizama iz domaćih izvora. Radovi pokazuju da su neološke i neografske teme sve aktuelnije zbog činjenice da neološki procesi slijede nekonvencionalne principe, posebno kada se komunicira putem elektronskih medija.

Petnaesto poglavlje posvećeno je razvoju neologije i neografije u njemačkim studijama. Zdenko Dobřík u “Neológii a neografii v germanistike” navodi kako su najdinamičnije promjene u području vokabulara. Te promjene tiču se tvorbe riječi (u skladu s gramatičkim pravilima odgovarajućeg jezika), semantičkog proširenja postojećih riječi te posuđenica i fraza iz različitih jezika. Ova pregledna studija prikazuje trenutno razvojno stanje neologije i neografije u germanistici, tj. dokumentira postojeće naučne

i specijalističke monografije, studije i druga djela koja se bave neološkim vokabularom i njegovom leksikografijom, uključujući rječnike neologizama i druga leksikografska djela koja se bave neologizmima. Također, u ovom poglavlju obrađuju se i radovi koji se bave leksičkom kodifikacijom i jezičkim purizmom te radovima koji analiziraju upotrebu neologizama u različitim sferama komunikacije; anglicizmi zauzimaju važno mjesto u njemačkom vokabularu.

“Neológia a neografia v francúzskej lingvistiky” naslov je šesnaestog poglavlja u kome Daniel Vojtek ocrtava razvoj neologije i neografije u francuskoj lingvistici, dajući pregled francuskih i frankofonih autora, uglavnom od druge polovine 20. stoljeća. Autorovo proučavanje obuhvaća i tzv. predneološka i predneografska razdoblja. Nakon općeteorijskih i metodoloških napomena, studija je podijeljena u dva glavna dijela – hronološki pregled neoloških djela i hronološki pregled neografskih djela. Vojtek naglašava da vitalnost neoloških istraživanja u francuskoj lingvistici eksponencijalno raste 60-ih godina 20. stoljeća, kada je izravno povezana s produktivnošću leksičke neologije iz oblasti terminologije, a nastavlja se i u 90-im, kada su tradicionalni aspekti istraživanja obogaćeni prevoditeljskom, sociolingvističkom i leksikografskom dimenzijom neologije i neologizma. Ovo je važno razdoblje sa stajališta informatičkih tehnologija i početaka korištenja interneta, što je imalo utjecaja na terminološku, identitarnu i sociolingvističku neologiju. Historijski razvoj neografije u velikoj mjeri jednak je onome u leksikografiji a predstavljena su prvenstveno neografska djela (rječnici neologizma), ali i pojmovnici, zbornici i druge knjige i izvori leksikografske obrada neologizama u periodici ili drugi službeni resursi.

Posljednje poglavlje “Neologizmy v súčasnej španielskej lexikografickej produkcii” posvećeno je neologizmima u leksikografskim djelima u savremenom evropskom španskom jeziku. Bohdan Ulašín analizu započinje definicijom neologizma u španskome i slovačkome, poredeći različite stavove u vezi s definiranjem neologizama u dvjema jezičkim tradicijama. Osnovna razlika je u tome što se u slovačkoj jezičkoj tradiciji neologizmima smatraju one leksičke jedinice koje su u leksikon ušle nakon 1989,

dok se u španskoj tradiciji neologizmi prestaju smatrati neologizmima nakon uključenja u referentni rječnik općeg jezika. Zato se posebna pažnja posvećuje kriterijima za uključivanje neologizama u ovu vrstu referentnih rječnika. Autor daje i popis osnovnih karakteristika rječnika s fokusom na neološki sloj španskog vokabulara te predstavlja baze podataka BOBNEO i NEOMA lingvističkih korpusa Kraljevske španske akademije kao i različite pretraživačke platforme.

Monografija *Neologizmy a neologizácia v lingvistickej reflexii* eminentno je djelo slavenskih lingvista koji su, vodeći se specifičnim razvojnim putevima, predstavili složeni neološki i neografski pejzaž slovačkog, češkog, poljskog, lužičkosrpskog, ruskog, bjeloruskog, ukrajinskog, slovenskog, hrvatskog, bosanskog, srpskog, makedonskog, bugarskog, engleskog, njemačkog, francuskog i španskog jezika. Iako svaka jezička tradicija ima vlastitu neološku i neografsku historiju, začeci neologije i neografije u gotovo svim jezičkim tradicijama javljaju se u drugoj polovini 20. stoljeća. Intenzivirano publikovanje radova s različitim temama javlja se od polovine pa do kraja 20. stoljeća. Novi smjerovi u neološkoj i neografskoj analizi karakteriziraju početak 21. stoljeća; nastaju kao rezultat globalnih društvenih promjena i pod intenzivnim utjecajem informatičkih tehnologija.

Ova monografija, obimom i sadržajem, predstavlja nezaobilaznu literaturu za sve istraživače koji se bave / budu bavili neologijom i neografijom, jer omogućava uvid u najrazličitije procese koji su se odvijali i koji se odvijaju u slavističkim neološkim i neografskim korpusima, ali i u engleskom, njemačkom, francuskom i španskom neološkom i neografskom korpusu.